

ПРИМЕДБЕ, ПРЕДЛОЗИ И СУГЕСТИЈЕ НА
НАЦРТ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ПРИРОДЕ

Орган/организација/заинтересовано лице: Друштво младих истраживача Бор

Седиште и адреса: 3. Октобра 71, 19210 Бор

Име и презиме лица које доставља предлоге: Драган Ранђеловић

Контакт телефон: 0642309601

Е-пошта: kancelarija@mibor.rs

Датум: 5.4.2021.

1. Начелне примедбе на текст Нацрта закона о изменама и допунама Закона о заштити природе

1. Прецизно регулисати учешће јавности у процесу доношења одлука о заштити природе и обавезе доносиоца одлука о сарадњи са локалним становништвом и јединицама локалне самоуправе.
2. Дефинисати да ли се и под којим условима могу градити ветропаркови и соларне електране у заштићеним подручјима.
3. Прецизно дефинисати улогу Савета корисника заштићеног подручја и проширити његова овлашћења посебно у разматрању потреба и захтева локалног становништва и јединица локалне самоуправе, доношењу кључних одлука као што су планови управљања и финансијско пословање управљача заштићеним подручјем.
4. Ближе прописати заштиту геонаслеђа, као и предеоног диверзитета.

2. Примедбе на текст Нацрта закона о о изменама и допунама Закона о заштити природе (наводе се примедбе на конкретан члан, став.)

1. У ЧЛАНУ 5., став 1. после тачке 8. додати нову тачку која гласи “Јавност - Обавештавање заинтересованих органа и организација и јавности, јавни увид у нацрте и предлоге докумената и разматрање мишљења јавности.

2. У члану 10.а. у првом ставу реч “... начелом...” замени са “начелима”

3. У члану 10.а. у првом ставу иза речи “предострожности” додади реч “јавности”.

4. У члану 10.а. додати нови став који гласи: “О поднетом захтеву Министарство обавештава јавност на свом сајту, путем електронских и штампаних медија”

5. У члану 10. б. У ставу 3 додати тачку 4 која гласи: “Обавештавање јавности у свим фазама поступка што укључује јавне увиде и јавне расправе”

6. У члану 10.б., став 4, брисати речи “може да”

7. У члану 10. Б. На крају последње реченице брисати тачку и додати “... и јавности”

8. Додати нови члан 10.г. Који гласи: “Уколико орган надлежан за спровођење поступка оцене прихватљивости донесе решење којим се прихвата оцена прихватљивости заинтересовани органи и организације и јавност могу да покрену поступак утврђивања постојања преовлађујућег интереса уколико:

- орган надлежан за спровођење поступка оцене прихватљивости није у свим фазама процене о њима обавештавао заинтересоване органе и организације и јавност,
- орган надлежан за спровођење поступка оцене прихватљивости није на образложен начин одговорио на мишљење заинтересованих органа и организација и јавности
- и др.

9. Додати нови члан 35.б. којим ће се регулисти изградња ветропаркова и соларних електрана на заштићеним подручјима

10. У члану 68., став 1 додати нову тачку 11.б.: “Сарађује са локалним становништвом, јединицом локалне самоуправе и јавношћу”

11. У члану 68.а. додати нове став који гласе:

- “Савет корисника разматра план управљања и акт о унутрашњем реду и чуварској служби, режим заштите, извештаје о реализацији ових докумената, финансијски план и план реализације”
- ”Донosi план сарадње локалне заједнице и управљача и прати његову реализацију”
- “Предлаже надлежном органу промену управљача заштићеним добром уколико не спроводи акт о заштити, планове и програме, не сарађује са локалном заједницом и немнаменски троши финансијска средства”

3. Образложење достављеног предлога

НАЧЕЛНЕ ПРИМЕДБЕ

1. Грађани, групе грађана и њихова удружења су субјекти заштите животне средине што је утврђено чл. 6 Закона о заштити животне средине. По истом закону јавност је једно или више физичких или правних лица, њихове удружења, организације или групе. Свако има обавезу и право да се брине о животnoj средини. Потребно је ближе регулисати њихову улогу у систему заштите природе почев од права о информисању, укључивању у процесе доношења одлука до праћење имплементације истих. Предложеним изменама то се само напомиње у појединим члановима али не постоје одредбе којим би то питање било регулисано у целости.

2. Закон забрањује изградњу хидроелектрана на заштићеним просторима али не регулише питања изградње ветропаркова и соларних електрана које ће се градити. За подизање ветропаркова интересантна су планинска подручја која се налазе под неким степеном заштите а за соларне електране кречњачке стене на сунчаним странама. У будућности ће бити све веће интересовање за обновљивом енергијом и за изградњу оваквих електрана те је обавеза да то буде на време регулисано да не би дошло до неспоразума као код изградње мини хидроелектрана.

3. Савет корисника заштићеног подручја први пут ће бити успостављен за сва заштићена подручја природе, што треба поздравити, иако постојећи савети корисника националних паркова нису дали задовољавајуће резултате. Предвиђени делокруг рада савета корисника је само формално учешће у управљању заштићеним подручјем. Неопходно је детаљније предвидети права и обавезе овог тела како би оно постало тело које има практичан утицај на доношење

одлука о заштићеном подручју. Кроз рад тог тела треба артикулисати интересе локалне заједнице како би заштита имала сврху одрживог развоја те заједнице а не, као што је досад чест случај, стварање конфликта између управљача и локалног становништва.

4. У закону је обрађена заштита биљног и животињског света али не и геолошких природних вредности. Са једне стране проглашавамо заштиту геолошких реткости а са друге оне су угрожене бројним активностима, од експлоатације минерала, преко изградње инфраструктуре па и постављањем рекламних паноа на истакнутим геолошким вредним стенама. Из пећина се износи пећински накит, са водопада се односи сига. Посебно поглавље у Закону мора бити посвећено заштити гео наслеђа.

ПРИМЕДБЕ НА ТЕКСТ НАЦРТА ЗАКОНА

1. Ово је обавезно начело које треба да омогући учешће грађана, њихових удружења и организација у остваривању уставне и законске обавезе заштите природе и животне средине.

2. У процес одлучивања у поступку оцене прихватљивости потребна је примена два начела: предострожности и јавности.

3. Јавност треба да буде укључена у процес одлучивања у поступку оцене прихватљивости те треба применити начело дефинисано у члану 5.

4. Јавност треба да буде укључена у раној фази доношења одлуке о прихватљивости.

5. Обавеза учешћа јавности у процесе доношења одлука о животној средини предвиђена је Законом о животној средини што оваква допуна треба да омогући примену у поступку доношења оцене прихватљивости.

6. Министарство или надлежни орган мора да образује стручну комисију ради стручне процене захтева.

7. Обавезно је прописати и учешће јавности.

8. Треба предвидети право на жалбу заинтересованих органа и организација и јавности.

9. Образложење је садржано у тачки 2.

10. Обавезно треба додати ову обавезу јер су највеће примедбе локалних заједница и становништва који су власници непокретности на заштићеним подручјима да таква сарадња не постоји и да управљачи не доприносе локалном одрживом развоју

11. Потребна су већа овлашћења Савету да би његова улога била остварена а не да постане формално тело без стварног утицаја на заштиту подручја и одрживог развоја локалне заједнице на чијој територији се налази